

ความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่
บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
Public Readiness and Expectations for Development into a New Border
Crossing Ban Romfa Thai, Tap Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai

สุภัสสร หาญสุวรรณชัย¹, จีรนนต์ ไชยงาม นอกซ์², ประยูร อิมิวัตร์³
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Supassorn Hansuwannachai¹, Jeeranan Chaingam Knox², Prayoon Imiwat³
Chiang Rai Rajabhat University
Corresponding Author E-mail : 678970205@crru.ac.th

(Received : 16 February, 2026; Edit : 22 February, 2026; accepted : 25 February 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

- ระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ภาพรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก
- ระดับความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- เสนอแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่า ความพร้อมของประชาชนและพื้นที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบขนส่งสินค้า ตลาดท้องถิ่น การเข้าถึงบริการพื้นฐาน และความมั่นคงชายแดน ขณะที่ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่อยู่ในระดับสูง ทั้งด้านโอกาสทางเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ผลการวิจัยจึงสะท้อนช่องว่างระหว่างความพร้อมของพื้นที่กับความคาดหวังของประชาชนอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: ความพร้อม, ความคาดหวัง, การพัฒนาเชิงพื้นที่, จุดผ่านแดน

Abstract

This research is aimed at (1) examine the level of public readiness for the development of Ban Romfa Thai, Tap Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai Province into a new border crossing. (2) To study the level of public expectations toward the development of Ban Romfa Thai, Tap Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai Province as a new border crossing. (3) To propose area-based development guidelines for Ban Romfa Thai, Tap Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai Province.

The sample consisted of 188 respondents. Data was collected using a questionnaire. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings revealed that 1) the overall level of public readiness for development into a new border crossing at Ban Romfa Thai, Tap Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai Province was at a high level. 2) The overall level of public expectations regarding the development of Ban Romfa Thai,

Tap Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai Province into a new border crossing was found to be high. 3) The proposed area-based development guidelines for Ban Rom Fah Thai, Tab Tao Subdistrict, Thoeng District, Chiang Rai Province, indicate that the overall readiness of the community and the area is at a moderate to relatively low level, particularly in terms of infrastructure, goods transportation systems, local market competitiveness, access to basic public services, and border security. In contrast, public expectations regarding the development of a new border checkpoint are at a high level, encompassing economic opportunities, quality of life, environmental management, and community safety. The findings clearly reflect a gap between the existing level of area readiness and the expectations of the local population.

Keywords: Readiness, Expectations, Area-Based Development, Border Crossing

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทำเลทางภูมิศาสตร์ที่มีความสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย ซึ่งพื้นที่ชายแดนเหล่านี้ ถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง การค้าการลงทุน และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่มีสำคัญ การค้าชายแดนของประเทศไทยมีมูลค่าสูงและมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ภูมิภาคก้าวเข้าสู่การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) การพัฒนาและยกระดับ จุดผ่านแดนใหม่ จึงเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากทั้งภาครัฐและภาคประชาชน (กรมการค้าต่างประเทศ, 2565)

การจัดตั้งจุดผ่านแดนใหม่ไม่ได้มีเพียงมิติทางเศรษฐกิจ แต่ยังเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง การเปิดเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างประเทศ จึงเป็นโอกาสในการขยายตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ และแรงงานในท้องถิ่น อีกทั้งยังช่วยดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวให้เข้าสู่พื้นที่ชายแดนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาจุดผ่านแดนใหม่นั้น ก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบในหลายด้าน หากชุมชนในพื้นที่ไม่มีความพร้อมที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563; OECD, 2009)

ด้านเศรษฐกิจ จุดผ่านแดนใหม่ถือเป็นช่องทางสำคัญในการกระจายสินค้าและบริการ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น การเปิดจุดผ่านแดนจึงเป็นความคาดหวังที่จะช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นการเติบโตของธุรกิจค้าปลีก ค้าส่ง และบริการโลจิสติกส์ แต่ในขณะเดียวกัน อาจนำมาซึ่งการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการท้องถิ่นกับทุนจากภายนอก หากประชาชนในพื้นที่ไม่มีความพร้อมในด้านทุน ความรู้ หรือทักษะ ก็อาจกลายเป็นกลุ่มที่เสียเปรียบในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (จิรายุทธ แสงเพชร, 2562)

ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต การพัฒนาจุดผ่านแดนใหม่ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนทั้งสองฝั่งชายแดน ซึ่งอาจส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น แต่ก็มีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมดั้งเดิม การขยายตัวของเมืองชายแดนยังอาจนำไปสู่ปัญหาสังคม เช่น อาชญากรรม การค้ามนุษย์ และปัญหาแรงงานผิดกฎหมาย ดังนั้น การเปิดจุดผ่านแดนจำเป็นต้องได้รับการจัดการที่คำนึงถึงการธำรงไว้ ซึ่งอัตลักษณ์ท้องถิ่นและการรักษาความมั่นคงทางสังคมควบคู่ไปด้วย (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2562)

ด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างและพัฒนาจุดผ่านแดนใหม่ต้องใช้พื้นที่จำนวนมากเพื่อรองรับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ศูนย์ขนส่ง สถานประกอบการค้าขาย และระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ป่าไม้ และทรัพยากรน้ำ หากขาดการวางแผนและการบริหารจัดการที่รอบคอบ อาจทำให้เกิดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า การเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม และปัญหามลพิษจากการคมนาคมและอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2561)

ด้านความมั่นคง จุดผ่านแดนเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวสูง เนื่องจากเป็นช่องทางติดต่อระหว่างประเทศ อาจถูกใช้เป็นเส้นทางลักลอบสินค้าหนีภาษี ยาเสพติด และแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งล้วนเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง

ของรัฐ การพัฒนาจุดผ่านแดนใหม่จึงต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบที่เข้มงวด ทั้งในมิติของความมั่นคงแห่งชาติ และความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ, 2562)

สิ่งสำคัญที่สุดคือ ประชาชนในพื้นที่ชายแดน ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงทั้งในด้านบวกและด้านลบ หากประชาชนมีความพร้อม เช่น การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ และมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ ก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างเต็มที่ แต่ในขณะเดียวกัน ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา เช่น การมีรายได้เพิ่มขึ้น การมีคุณภาพชีวิตที่ดี และการมีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ก็ถือเป็นสิ่งที่ภาครัฐจำเป็นต้องรับฟัง และนำมาประกอบการกำหนดนโยบาย (โกวิท พวงงาม, 2558)

ซึ่งที่ผ่านมา มีงานวิจัยหลายชิ้นที่สะท้อนถึงความสำคัญของการรับฟังเสียงประชาชนในการพัฒนาชายแดน เช่น การศึกษาความพร้อมของประชาชนในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือที่ชี้ให้เห็นว่าประชาชนมีความคาดหวังสูงต่อการยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าให้เป็นด่านถาวร แต่ยังขาดความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในระบบการค้าระหว่างประเทศ อีกทั้งยังมีความกังวลด้านสิ่งแวดล้อมและความมั่นคง งานวิจัยเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า หากการพัฒนาไม่สอดคล้องกับความต้องการ และศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ ย่อมก่อให้เกิดข้อขัดแย้งและอุปสรรคต่อความสำเร็จของนโยบาย ดังนั้น การศึกษาความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ จึงมีความสำคัญ ในหลายมิติ คือ

1. ช่วยให้เข้าใจสถานะและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ชายแดนที่มีความพร้อมเพียงใดในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

2. ทำให้ทราบถึงความต้องการ ความคาดหวัง และความกังวลของประชาชน ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายที่ตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่

3. เป็นเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารจัดการชายแดนอย่างยั่งยืน (จิรายุทธ แสงเพชร, 2562; พงษ์ศักดิ์ ศรีทองคำ, 2561)

กล่าวโดยสรุป การวิจัยเรื่อง “ความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่” จึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงนโยบาย เพราะนอกจากจะช่วยให้หน่วยงานรัฐและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจบริบทพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังสามารถนำไปใช้วางแผนพัฒนาจุดผ่านแดนใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ พร้อมทั้งลดความเสี่ยงจากผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

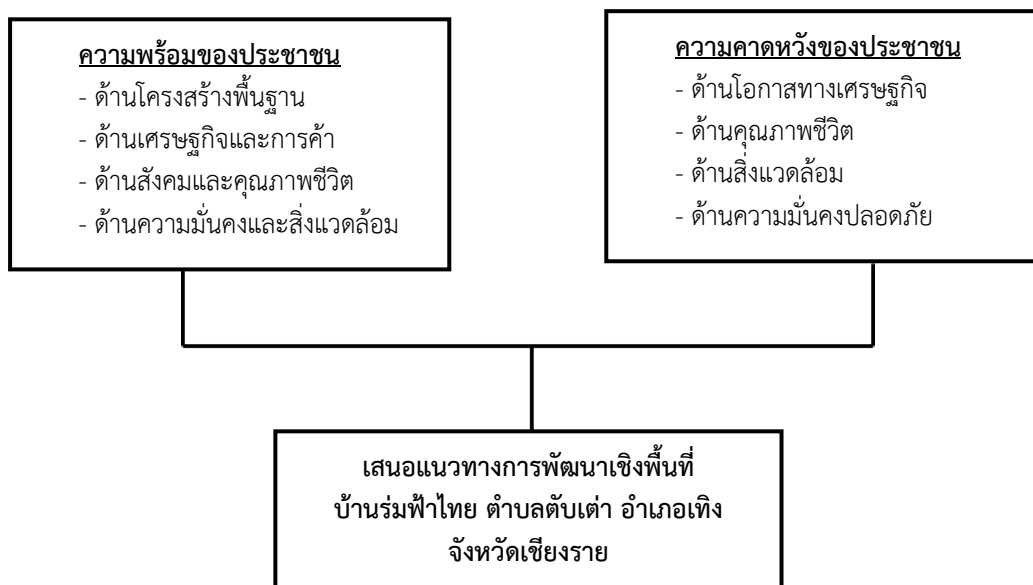
1. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

2. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม (WCED, 1987) และทฤษฎีความคาดหวังของ (Porter และ Lawler, 1968) มากำหนดกรอบในการศึกษาความพร้อมและความคาดหวังในการพัฒนาจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรในเขต บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อ อำเภอเทิง จังหวัด เชียงราย รวมทั้งสิ้น จำนวน 354 คน (จากฐานข้อมูลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร ณ มีนาคม 2568)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ มี ขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับ ความเชื่อมั่น 95% ซึ่ง กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 มีสูตรการ คำนวณ ดังนี้ (ไพฑูริย์ โพธิสว่าง, 2556)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{354}{1+(354 \times (0.05)^2)}$$

$$n = 188$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนขนาดประชากรทั้งหมด (354 คน)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

ผลลัพธ์จากการคำนวณคือ 187.80 ซึ่งปัดขึ้นเป็นจำนวนเต็มได้เท่ากับ 188 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชากรบ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 188 คน

ตัวแปร

1. ความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อ อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. ด้านเศรษฐกิจและการค้า
3. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต
4. ด้านความมั่นคงและสิ่งแวดล้อม

2. ความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านโอกาสทางเศรษฐกิจ
2. ด้านคุณภาพชีวิต
3. ด้านสิ่งแวดล้อม
4. ด้านความมั่นคงปลอดภัย

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ และได้สร้างขึ้นมา เพื่อให้คะแนนตามหลักของลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดระดับความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ออกเป็น 5 ระดับ โดยอิงเกณฑ์จากการศึกษาของ (จุติพร มาเพิ่มผล, 2566) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51-5.00	ความพร้อม/ความคาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	ความพร้อม/ความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	ความพร้อม/ความคาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	ความพร้อม/ความคาดหวัง อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	ความพร้อม/ความคาดหวัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเสนอแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เสนอแนะแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. ปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC : Index of item objective congruence) โดยใช้สูตรดังนี้ (สุวิมล ติรภานันท์, 2549, น.148)

$$\text{สูตรการคำนวณ } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

คะแนนของผู้เชี่ยวชาญกำหนดได้ดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจ ว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ต้องการศึกษา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจ ว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ต้องการศึกษา

1 หมายถึง เมื่อแน่ใจ ว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ต้องการศึกษาผลของการ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC : Index of item objective congruence)

ค่าดัชนีความสอดคล้องเมื่อนับคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.93

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสอบถามให้ถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง โดยใช้สูตรการหาแอลฟาของ Cronbach ได้ค่าแอลฟาของแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1. ความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบล ตำบลตำบล อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย	0.835
2. ความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลตำบลตำบล อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย	0.894

ตารางที่ 2 ค่าแอลฟาของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างประชากรบ้านร่มฟ้าไทย ตำบลตำบลตำบล อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 188 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือการเก็บแบบสอบถามจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเพื่อขออนุญาตผู้ใหญ่บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลตำบลตำบล อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย เข้าเก็บข้อมูลและใช้ชื่อหน่วยงานเพื่อจัดทำงานวิจัย

2. เมื่อส่งหนังสือขออนุญาตเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยดำเนินการติดต่อบุคลากรในผู้ใหญ่ บ้านร่มฟ้าไทย เพื่อประสานวันจัดส่งเอกสารและแบบสอบถามให้กับหมู่บ้านร่มฟ้าไทย

3. ผู้วิจัยได้ทำการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัยโดยส่งชี้แจงการเข้าร่วมวิจัยให้ผู้เข้าร่วม วิจัยทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัยพร้อมทั้งลงนามยินยอมและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงสิทธิที่ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถเข้าร่วมการวิจัยหรือสามารถปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ได้

4. การเก็บข้อมูลโดยการทำแบบสอบถามโดยตนเอง

5. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

- วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
- วิเคราะห์ระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- วิเคราะห์ความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- เสนอแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยมีข้อเสนอแบบปลายเปิด

ผลการวิจัย

ตารางที่ 3 ระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.60	0.59	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจและการค้า	3.63	0.48	มาก
3. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	3.91	0.43	มาก
4. ด้านความมั่นคงและสิ่งแวดล้อม	3.77	0.57	มาก
รวม	3.73	0.41	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่าภาพรวมระดับความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และพบว่าหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 รองลงมาคือ ด้านความมั่นคงและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมา ด้านเศรษฐกิจและการค้า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60

ตารางที่ 4 ระดับความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล
1. ด้านโอกาสทางเศรษฐกิจ	4.25	0.50	มาก
2. ด้านคุณภาพชีวิต	4.19	0.46	มาก
3. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.17	0.50	มาก
4. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	4.23	0.49	มาก
รวม	4.21	0.41	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และหากพิจารณาเป็นด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านโอกาสทางเศรษฐกิจ มีระดับสูงสุด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

รองลงมาคือด้าน ความมั่นคงปลอดภัย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 รองลงมา ด้านคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็น จุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต่า อำเภอกะเจียง จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะโดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนอย่างบูรณาการ โดยมุ่งเสริมสร้างความมั่นคงและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบคมนาคม และสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมพื้นที่ พร้อมส่งเสริมความร่วมมือข้ามพรมแดนเพื่อคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ ความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ยังควรสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนผ่านการจัดตั้งตลาดอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมอาชีพและทักษะแรงงาน การให้ความรู้ด้านกฎหมายและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา สาธารณสุข และความยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต่า อำเภอกะเจียง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต่า อำเภอกะเจียง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่มีระดับความพร้อมในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ประกอบด้วยด้านต่างๆ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านความมั่นคงและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการค้า และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีศักยภาพพื้นฐานและการปรับตัวต่อเปลี่ยนแปลงในอนาคต ความพร้อมดังกล่าว ยังสะท้อนถึงการเตรียมตัวในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจและการค้า ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต รวมถึงด้านความมั่นคงและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อาจารย์ ฤทธิชัย (2563) และ Hersey และ Blanchard (1993) ที่อธิบายว่าความพร้อมเป็นการผสมผสานระหว่างความสามารถ (ability) และความเต็มใจ (willingness) ของบุคคลหรือชุมชนในการรองรับการเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับแนวคิด Community Readiness Model (CRM) ของ Colorado State University (2014) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความพร้อมของชุมชนเป็นกระบวนการเชิงพัฒนาการที่ต้องอาศัยทั้งความรู้ ความมุ่งมั่น ภาวะผู้นำ และทรัพยากรในพื้นที่ ในบริบทพื้นที่ชายแดน ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานของ สุชาติ วงศ์ศรี (2560) และ Fabrizio Barca (2009) ที่มองว่าความพร้อมของพื้นที่ชายแดนเป็นเงื่อนไขตั้งต้นของการพัฒนาเชิงพื้นที่ (place-based development) มิใช่ผลลัพธ์ของการพัฒนา กล่าวคือ หากพื้นที่ยังขาดโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการบริหารจัดการ และความพร้อมทางสังคม การยกระดับเป็นจุดผ่านแดนใหม่ย่อมเผชิญข้อจำกัดในทางปฏิบัติ

2. ระดับความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต่า อำเภอกะเจียง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคาดหวังต่อการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ประกอบด้วยด้านต่างๆ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ ด้านโอกาสทางเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom (1964) ซึ่งเสนอว่าพฤติกรรมกรยอมรับหรือสนับสนุนการพัฒนาเกิดจากการประเมินเชิงเหตุผลว่าความพยายามหรือการเปลี่ยนแปลงจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีคุณค่าและเป็นไปได้จริงหรือไม่ ประชาชนบ้านร่มฟ้าไทยจึงประเมินว่าการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่มีศักยภาพในการสร้างผลลัพธ์เชิงบวกในอนาคต ส่งผลให้ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการขยายกรอบแนวคิดของ Michael E. Porter (1990; 2008) ที่ชี้ว่าความคาดหวังต่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย เป็นปัจจัยสำคัญต่อการยอมรับนโยบายรัฐในพื้นที่ชายแดน ตลอดจนสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2556) และ สุพัทธรา

สภาพ (2558) ที่เห็นว่าความคาดหวังของประชาชนมิใช่เพียงการรอคอยผลลัพธ์ แต่เป็นการประเมิน “ความเป็นไปได้ของกระบวนการพัฒนา” และ “บทบาทของตนเอง” ในการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาดังกล่าว

3. เสนอแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาความพร้อมของประชาชนในการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ของ บ้านร่มฟ้าไทย ตำบลต๊อบเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ยังอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ขณะที่ความคาดหวังของประชาชนอยู่ในระดับสูง ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดความพร้อมตามกรอบของ World Commission on Environment and Development (WCED, 1987) ซึ่งมองว่าความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง-สิ่งแวดล้อม เป็นเงื่อนไขตั้งต้นของการพัฒนาที่ยั่งยืน การที่พื้นที่ซึ่งขาดความพร้อมในหลายมิติสะท้อนว่าการพัฒนาเชิงโครงสร้างยังไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ได้อย่างเต็มที่ แม้ประชาชนจะมีทัศนคติเชิงบวกต่อการพัฒนา เมื่อพิจารณาผ่านกรอบ Community Readiness Model (CRM) ผลการวิจัยสะท้อนว่าชุมชนอยู่ในระดับความพร้อมที่ยังต้องพัฒนา โดยเฉพาะด้านทรัพยากร โครงสร้างสนับสนุน และกลไกการจัดการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความพร้อมระดับชุมชน แม้ประชาชนจะมีการตระหนักรู้และความคาดหวังต่อผลประโยชน์จากการพัฒนา แต่หากขาดการเสริมสร้างศักยภาพเชิงโครงสร้างและการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ อาจทำให้การพัฒนาไม่สามารถก้าวไปสู่ระดับที่ยั่งยืนได้ ผลการวิจัยจึงสนับสนุนแนวคิดของ CRM ที่ชี้ว่าการพัฒนาควรดำเนินไปให้สอดคล้องกับระดับความพร้อมของชุมชน มิฉะนั้นอาจก่อให้เกิดความต้านทานหรือผลกระทบเชิงลบในระยะยาวนอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ของ OECD (2009) ที่เน้นการใช้ “พื้นที่” เป็นฐานของการกำหนดนโยบาย โดยคำนึงถึงศักยภาพและข้อจำกัดเฉพาะพื้นที่ การที่ประชาชนมีความคาดหวังสูงในทุกมิติสะท้อนความต้องการพัฒนาแบบบูรณาการ มิใช่การเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ดังนั้น การพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ควรมุ่งลดช่องว่างระหว่างความพร้อมที่มีอยู่กับความคาดหวังของประชาชน ผ่านการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน และการบริหารจัดการเชิงพื้นที่อย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาเกิดความสมดุล ยั่งยืน และได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

โดยสรุป แนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่บ้านร่มฟ้าไทยที่เสนอจากผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่และสามารถใช้เป็นฐานเชิงวิชาการในการกำหนดแนวทางและนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทพื้นที่จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนและการเปิดจุดผ่านแดนใหม่บ้านร่มฟ้าไทย ผลการศึกษา ระดับความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ลดความเสี่ยงจากการกำหนดนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชน

1.2. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดทำและปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำและปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนงานโครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับระดับความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่ ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

1.3. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการออกแบบโครงการและกิจกรรมพัฒนาเชิงพื้นที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเชิงพื้นที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับระดับความพร้อมของประชาชน โดยเริ่มจากโครงการที่ไม่ซับซ้อนและใช้ศักยภาพของชุมชนเป็นฐาน ก่อนขยายไปสู่โครงการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวและมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการติดตามและประเมินผลการพัฒนา ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลฐาน (Baseline Data) สำหรับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ในอนาคต โดย

ใช้ระดับความพร้อมและความคาดหวังของประชาชนเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินความก้าวหน้าและผลกระทบของการพัฒนาในมิติต่าง ๆ

1.5. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นองค์ความรู้ทางวิชาการและการต่อยอดการวิจัย ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นองค์ความรู้ทางวิชาการสำหรับนักวิจัย นักศึกษา และผู้สนใจในประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะการศึกษาบทบาทของประชาชนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดในการวิจัยหรือการพัฒนา นโยบายในบริบทพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมของประชาชนในแต่ละมิติ เช่น ด้าน เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง เพื่อให้เข้าใจกลไกและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่มากยิ่งขึ้น

2.2. ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจ ที่มาของความคาดหวัง ความกังวล และมุมมองของประชาชนต่อการพัฒนาเป็นจุดผ่านแดนใหม่ในเชิงลึก

2.3. ควรมีการศึกษาติดตามผลหลังการดำเนินนโยบายหรือโครงการพัฒนา เพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลง ของระดับความพร้อมและความคาดหวังของประชาชน รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงในมิติต่าง ๆ

2.4. ควรมีการพัฒนาเครื่องมือหรือดัชนีที่สามารถสะท้อนระดับความพร้อม ความคาดหวัง และผลลัพธ์ ของการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

จตุพร มาเพิ่มผล. (2566). การประเมินระดับความคิดเห็นด้วยมาตราส่วนลิเคิร์ตในการวิจัยทางสังคมศาสตร์. วารสารวิจัย ทางสังคม, 15(2), 45–60.

ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาติ วงศ์ศรี. (2560). การพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนกับความพร้อมของชุมชน. วารสารการบริหารการพัฒนา, 7(1), 1–18.

สุวิมล ติรภานันท์. (2549). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาจารย์ ฤทธิชัย. (2563). การพัฒนาความพร้อมของชุมชนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Colorado State University. (2014). Community Readiness Model handbook. Fort Collins, CO: Tri-Ethnic Center for Prevention Research.

Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1993). Management of organizational behavior: Utilizing human resources (6th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

OECD. (2009). How regions grow: Trends and analysis. Paris: OECD Publishing.

Porter, L. W., & Lawler, E. E. (1968). Managerial attitudes and performance. Homewood, IL: Irwin.

Porter, M. E. (1990). The competitive advantage of nations. New York: Free Press.

Porter, M. E. (2008). On competition. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.

Vroom, V. H. (1964). Work and motivation. New York: Wiley.

World Commission on Environment and Development. (1987). Our common future. Oxford: Oxford University Press.